

VESNERI KÜLASELTS MTÜ

ARENGUKAVA 2026 – 2030

Kinnitatud Vesneri Külaselts MTÜ üldkoosolekul ...

SISSEJUHATUS

Mittetulundusühing Vesneri Külaselts (edaspidi Selts) on loodud 2025. aastal ja ellu kutsutud Vesneri küla inimeste poolt, kes soovivad panustada küla arengusse ja külas elavate inimeste koostöösse läbi erinevate ühisürituste ja koostegemiste. Seisuga 31.12.2025 on Seltsis 24 liiget. Valitud on 3-liikmeline juhatus.

Käesolev arengukava on koostatud aastateks 2026–2030. See on Seltsi esimene arengukava, mis on koostatud Seltsi juhatuse eestvedamisel ja piirkonna aktiivsete inimeste koostöös.

Arengukava on Seltsi tegevuse, eesmärkide ja rahaliste vahendite kavandamise aluseks olev dokument. Aarengukava on mõeldud vaatama tulevikku, sihiks Vesneri küla elutegevuse hoogustamine ja mitmekesistamine.

Igasugune areng on pidev ja pikaajaline protsess ning kõiki võimalikke arengu variante pole võimalik ette näha. Mida rohkem tehakse tööd käesolevas arengukavas püstitatud eesmärkide saavutamise nimel, seda tõenäolisem on, et Vesneri küla tulevik kujuneb selliseks, nagu me seda näha soovime.

Arengukava koostamisel on toetutud Tartumaa arengustrateegia 2040 ja Tartu valla arengukavale aastateks 2026–2030.

1. VESNERI KÜLA KIRJELDUS JA HETKEOLUKORD

1.1 Ajalooline taust

Vesneri küla südameks on Vesneri mõis. Varaseimad teated Vesneri mõisa kohta pärinevad 16. saj keskelt, mil see kuulus Marccus Veslerile. Tema järgi sai mõis ka nime olles algsest Wesseler, 16 sajandi lõpus võeti kasutusele uus nimi Weszlershoff (1681), seejärel Wesnershof (1782), ja siis Weslershof, Vesneri rüütlimõisa nime hakati kasutama alates 1900.

Aegade jooksul oli mõisal mitmeid omanikke. 1842. a ostis mõisa Heinrich von Stryk. Stryki perekonna omanduses oli mõis kuni 1919. a võõrandamiseni. Võõrandamisjärgselt asus hoonesse kool. 03.11.1935 toimus mõisas oksjon, kus pandi müüki kogu mõisa vara.

Hoone hävis Teises maailmasõjas ning selle varemed lammutati. Mõisast on säilinud park ja mitmed kõrvalhooned.

Perioodil 1866–1892 eksisteeris haldusüksusena Vesneri vald, mis kuulus Tartu-Maarja kihelkonda. Vallamaja asus Haava külas. 1892 liideti Vesneri vald Luunja vallaga. Alates 1. jaanuarist 1918 sai Vesneri vald taas iseseisvaks vallaks ja oli seda kuni 1938 aasta sügiseni. Kui suur oli valla territoorium, pole teada. 22.06.1938 a Postimehest võib lugeda, et Vesneri vallas tegutsesid: Vesneri

valla Vabatahtlik Tuletõrje Ühing (seltsimaja Kilgis), Isamaaliidu Vesneri osakond, Vesneri Rahvaraamatukogu Selts (asutatud 1910 Haaval), Vesneri Maanaiste Selts, Kaitseliidu Vesneri kompanii, Naiskodukaitse Vesneri jaoskond, Noorkotkaste Vesneri rühm, Vesneri ühistegelik Kindlustuskassa. 1938. aasta sügisel algas haldusreform, mille käigus liideti Vesneri, Raadi osaliselt ka Luunja, Haaslava ja Elistvere vallad. Liidetud valdade varad anti uuele vallale üle 1. aprillil, 1939 ja nimeks sai see Tartu vald.

Nõukogude okupatsiooniaja alguses moodustati Vesneri küla maadele Ždanovi nim. Kolhoos. 1947 remonditi endine mõisatalli hoone kolhoosi remonditöökojaks.

Mitmete piirkonna väiksemate kolhooside liitmise tulemusena moodustati 3. aprillil 1949 Miina Härma nimeline kolhoos. Kolhoosis oli kolm osakonda: Kõrveküla, Vesneri ja Tammistu osakond.

1950 likvideeriti maakonnad-vallad ja moodustati rajoonid-külanõukogud. Vesneri küla kuulus Tartu külanõukogu alla.

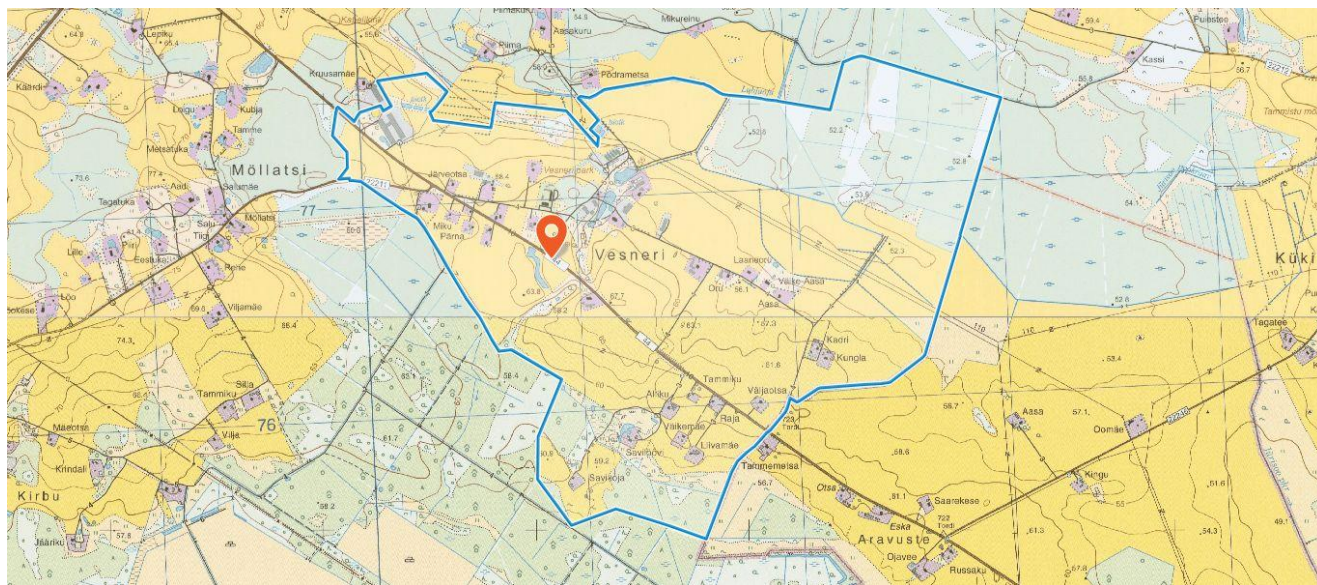
1965 võeti kaitse alla Vesneri mõisapark ja allee. Sõja ajal hävinenud mõisa peamaja varemed lammutati. Mõisapark oli unarusse jäetud ja 1968. a korraldati talgud pargi korrastamiseks, sest plaanis oli viia läbi seal esimene kolhoosidevaheline rahvapidu.

Ka edaspidi hoidis külarahvas parki korras. Mõisapargis toimusid küla jaanituled, rajatud oli võrkpalliplats, mis leidis kohalike hulgas aktiivset kasutust.

Eesti taasiseseisvumise järgselt mõisapark erastati.

1.2 Paiknemise kirjeldus

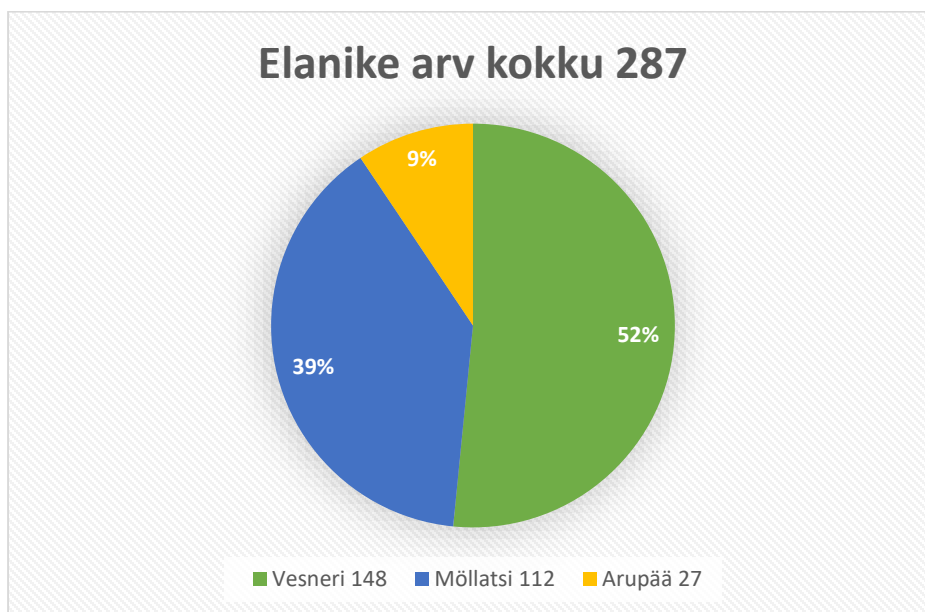
Vesneri küla asub Tartu vallas, kahel pool Aovere – Luunja maanteed, külgnedes Luunja vallaga. Lähiküladeks on Möllatsi, Arupää ja Aovere külad, Luunja valla alal Aravuste küla.

1.3 Elanikkond ja elukeskkond

Seisuga 31.12.2025 elab Rahvastikuregistri andmetel Tartu vallas 13 786 (01.12.2025) elanikku. Vesneri külas elab 148 inimest. Tegelik elanike arv võib olla oluliselt suurem, sest kõik inimesed, kes siin elavad, pole oma elukohta siia registreerinud.

Elanike arv Vesneris ja lähikülades seisuga 31.12.2025:

Vesneri küla asub hajaasustuspiirkonnas. Seisuga 31.12.2025 elab küla elanikest eramajades umbes 2/3, kahes kortermajas 1/3 elanike koguarvust. Kortermajad ehitati Vesneri külasse nõukogude ajal (1972 ja 1986) eesmärgiga, võimaldada ametikorterid Vesneri suurfarmi töötajatele. Peale Eesti taasiseseisvumist kõik korterid erastati ja hetkel on mõlemas majas moodustatud korteriühistud. Küla pindala on 4,1 km². Vaatamata Tartu linna lähedusele (10 km) ja rahulikule ning looduskaunile keskkonnale pole elamuarendus meie külla jõudnud. Viimastel aastatel on ehitatud juurde ainult mõned eramajad.

Vesneris pole avalikke asutusi ja puudub ka kauplus. Kaks korda nädalas käib külas kauplusauto. Ühistranspordi kasutamise võimalus on rahuldav.

Kuna küla asub tiheda liiklusega maantee ääres, mida mööda toimub ka kaubatransiit, siis on kõige suuremaks **murekohaks kergliiklustee puudumine**. Kergliiklustee on meile väga oluline nii ohutu liiklemise kui liikumisharrastuse võimaluse seisukohast.

Looduskeskkond – liikumist looduses võimaldavad mõisapark ja küla lõunapiiril asuva Möllatsi metsa teed. Muud sporditegevuse võimalused meie piirkonnas puuduvad.

Kõik küla maad on eramaad, avaliku kasutusega maa puudub, seega puudub ka võimalus külakeskuse (seltsimaja) ehitamiseks.

Vaatamata küla väiksusele on meil mitmeid ettevõtteid, mis pakuvad tööd ka kohalikele elanikele:

- ❖ Tartumaa Maamees AS – piimakarjakasvatus ja taimekasvatus
- ❖ Forevi OÜ – karjakasvatus ja taimekasvatus
- ❖ Falaris Puit OÜ – kasepalgi ja saematerjali töötlemine
- ❖ Vesneri Aed OÜ – lilletaimede kasvatus
- ❖ TN Auto OÜ – autoremont
- ❖ Sõbra Tall - hobused (hobiratsutamine ja hobuste rendipinnad)

1.4 Hetkeolukord

Suhtlemine küla elanike vahel on olnud üsna tagasihoidlik. Üheks takistuseks võib pidada **kohaliku kooskäämiskoha ehk seltsimaja puudumist**. Suuremateks väliüritusteks kasutab Selts eraomanduses olevat mõisaparki ja Pargiääre KÜ mänguväljakut.

Peamise infokanalina on kasutuses avalik FB grupp „Vesneri küla kogukond“

<https://www.facebook.com/groups/833645917436976>

Seltsiliikmete infovahetus toimub kinnises FB grupis.

Senised tegevused:

- ❖ Kogukonnapäev 2024. Osavõtjaid 112.
- ❖ Külapäev 2025. Osavõtjaid 108.
- ❖ Laternamatk Möllatsi metsaradadel 06.12.2025. Osavõtjaid 61.
- ❖ Talgupäevad Vesneri mõisapargi korrastamiseks 2024 ja 2025.
- ❖ Alustatud on Seltsi veebilehe loomist.

2. STRATEEGIA

2.1 Missioon

Seltsi missioon on hoolida oma kodukandist ja inimestest, hoida traditsioone, tuua kokku vanu ja noori läbi erinevate ühistevõtte ning luua selle kaudu kogukondlikku ühtekuuluvus- ja turvatunnet.

2.2 Visioon

Vesneri küla on turvaline, mainekas ja väärtustatud elukeskkonnaga elamispiirkond, kus on ühtehoidev, aktiivne ning tervislike eluviisidega kogukond. Külaplats võimaldab mitmekesiseid vabaaja veetmise võimalusi ja seob küla ühtseks kogukonnaks.

2.3 Ressursid

Seltsi tegevuste rahastamine toimub liikmemaksudest, Tartu vallalt saadud toetustest ja projektivahenditest.

Seltsi üritusi on toetanud: Tartu vallavalitsus, Falaris Puit OÜ, Vesneri Aed OÜ, Kommipomm, A.Le Goq AS, Wikmani LT OÜ, Deger Mets OÜ

3. EELISARENDAVAD VALDKONNAD JA ARENDUSEESMÄRGID

Tegevuskava 2026 – 2030

Planeeritavad tegevused toetavad Seltsi põhikirjas toodud eesmärkide täitmist.

Väljavõte Seltsi põhikirjast:

Eesmärgid:

- ❖ Vesneri küla (piirkonna) identiteedi rõhutamine, traditsioonide alalhoidmine ja arendamine;
- ❖ piirkonna elukeskkonna säilitamine, atraktiivsemaks muutmine ja elukvaliteedi parandamine;
- ❖ piirkonna rahva koostöö arendamine, kogukonna eri huvigruppide sidususe tugevdamine ja kohaliku omaalgatuse arengule kaasaaitamine;
- ❖ piirkonna rahva tervise edendamine ja sportimisvõimaluste loomine.

Eesmärkide täitmiseks Selts:

- ❖ koordineerib liikmete koostööd;
- ❖ teeb koostööd kohaliku omavalitsuse, erinevate ettevõtete, organisatsioonide ja ühendustega;
- ❖ taotleb raha ja vahendeid ning korraldab majandustegevust Seltsi põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks;
- ❖ korraldab ja koordineerib piirkonna elanike ühistevõeteks mõeldud puhkealade jm ehitiste väljaehitamist ja haldamist;
- ❖ korraldab ühisüritusi ja -tegevusi sh külapäevad, laadad, talgud, õppepäevad, matkad jm;
- ❖ loob sidemed teiste isikute, ühenduste ja organisatsioonidega Eestis ja välismaal;
- ❖ omab, kasutab ja käsutab Seltsi kinnis- ja vallasvara;
- ❖ koostab tegevuskava 1 aastaks.

3.1 Ühistevõetus

Aeg	Tegevus	Märkused
1 x aastas 23.06.	Jaanipäev	Vesneri mõisapark
1 x aastas detsembris	Laternamatk	Möllatsi mets ja teised rajad
2 x aastas	Perepäevad	Metsa talu mägi
1 x aastas	Õppekäik Seltsi liikmetele teiste seltside tegevusega tutvumiseks	Nii Eestis, kui piiritaga

3.2 Elukeskkond ja heakord

Aeg	Tegevus	Märkused
Vastavalt vajadusele	Talgupäevad	Mõisapark jm objektid, alad
2026 - 2027	Varjualuse rajamine mõisaparki	Loa taotlemine Muinsuskaitseametilt. Ehitusteatis vallast. Rahataotlusprojekt
	Kiirusepiirangu taotlemine küla läbivale maanteelõigule	Taotluse esitamine vastavale asutusele
	Aovere - Vesneri maantee äärde kergliiklustee rajamisele kaasaaitamine	Koostööprojekt Tartu vallaga

3.3 Küla maine kujundamine

Aeg	Tegevus	Märkused
pidev	PR - artiklite avaldamine Tartu valla kuukirjas, tegevuste kajastamine FB-s	
pidev	Kodulehe valmimine ja täiendamine	
2 x aastas	Seltsi üldkoosolekute korraldamine	
Vastavalt vajadusele	Seltsi juhatuse koosolekute korraldamine	
pidev	Osavõtt teiste seltside ja Tartu valla üritustest	
pidev	Uute seltsiliikmete värbamine ja elanike aktiivsem kaasamine seltsi tegevustesse (ka naaberküladest)	

4. ARENGUKAVA TÄITMISE JÄLGIMINE JA MUUTMINE

4.1 Arengukava täitmist jälgib Seltsi juhatus.

4.2 Seltsi juhatus koostab kokkuvõtte arengukava täitmisest igal aastal hiljemalt 1.detsembriks.

4.3 Arengukavas seatud eesmärkide ja tegevuste elluviimine vaadatakse üle ja vajadusel korrigeeritakse iga aasta lõpus Seltsi üldkoosolekul.

4.4 Üldkoosolekul on õigus osalejate häälteenamusega viia arengukavasse sisse muudatusi ja täiendusi.

4.5 Igal aastal koostatakse arengukava **LISA 1**, mis sisaldab aasta tegevuskava ja eelarvet. Seltsi tegevuskava ja eelarve kinnitatakse uueks eelarveaastaks igal aastal hiljemalt 15.12. Seltsi üldkoosolekul.